

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KAYSERİ İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Kayseri il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **310 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **304**’üne anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 98,1**’dir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Kayseri İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	37	10153	495	10648
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	41	8700	686	9386
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	34	6301	243	6544
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	23	4317	815	5132
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	20	3270	1052	4322
İnşaat	27	3544	97	3641
Toptan ve perakende ticaret	19	2098	570	2668
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	10	1999	330	2329
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	16	965	1268	2233
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	12	1568	104	1672
Makine ve teçhizat imalatı	12	1285	164	1449
Ağaç ürünleri imalatı	8	1238	54	1292
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	6	998	34	1032
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taş oc.	6	874	15	889
Ulaşım araçları imalatı	4	748	27	775
Elektrikli ve optik donanım imalatı	3	622	75	697
Oteller ve lokantalar	6	454	132	586
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	2	490	17	507
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	4	472	12	484
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	1	442	14	456
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	3	272	22	294
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	3	76	201	277
Eğitim	1	127	73	200
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	1	148	42	190
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ür. ve nükleer yak. im.	1	104	67	171
Deri ve deri ürünleri imalatı	2	119	48	167
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	1	66	9	75
Tarım, avcılık ve ormancılık	1	18	13	31
TOPLAM	304	51468	6679	58147

Tarım sektöründe 1, Sanayi sektöründe 175, İnşaat sektöründe 27 ve Hizmetler sektöründe 101 işyeri olmak üzere toplam 304 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 18,3'ü Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar sektöründe, % 16,1'i Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe çalışmaktadır. İstihdamın özellikle imalat sanayiinde yoğunlaştığı görülmektedir. Çalışanların % 89'u erkek, % 11'i kadındır.

Erkeklerin % 19,7'si Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar sektöründe, % 16,9'u ise, Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 18,9'u Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler sektöründe, % 15,7'si Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler ile Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısı erkeklerden fazladır.

İl genelinde 50+ istihdamlı işyerlerinde, Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektörünün ağırlıkta olduğu görülmektedir.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	11270	963	12233
Mobilya İmalatçısı	4123	64	4187
Temizlik Görevlisi	1911	579	2490
Mobilya Döşemecisi	1985	2	1987
Büro Memuru (Genel)	1376	523	1899
Beden İşçisi (Temizlik)	1705	156	1861
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	1452	119	1571
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	1239	38	1277
Mobilya Üst Yüzey İşlemcisi	1264	0	1264
Şoför (Yük Taşıma)	1082	1	1083
Diğer Öğretmenler	386	512	898
Diğer Mobilya İşçileri	756	34	790
Depo Hamalı	657	12	669
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	434	0	434
Diğer Metal Levha İşçileri	429	2	431
Güvenlik Görevlisi	403	17	420
Üst Düzey Yöneticisi (Şirket)	274	96	370
Metal İşleme Tezgahı Operatörü (Genel)	359	0	359
Kesimhane İşçisi	324	30	354
Hemşire (Genel)	4	347	351
Tarak İşçisi	299	52	351
Aşçı	287	54	341
Mermer Ocakçısı	323	0	323
Yatak İmalat İşçisi	318	1	319
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	314	3	317
Mekanik Bakım-Onarımcı	310	2	312
Diğer Elektrik Teknisyenleri	308	0	308
Nezaretçi Ve Ustaşası Dokuma İhzar	267	8	275
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	271	0	271
Metal Pres Operatörü	268	0	268
Madenci (Genel)	266	0	266
Ambar İşçisi (Portör)	264	0	264
Kalite Kontrolcü	260	1	261
Freze Tezgahı Operatörü (Metal İşçiliği)	260	0	260
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	197	60	257
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	256	0	256
Halı Dokuyucu (Otomatik Tezgah)	249	2	251
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	240	0	240
Metal Levha İşçisi (Genel)	218	20	238
Makine Mühendisi (Genel)	212	25	237

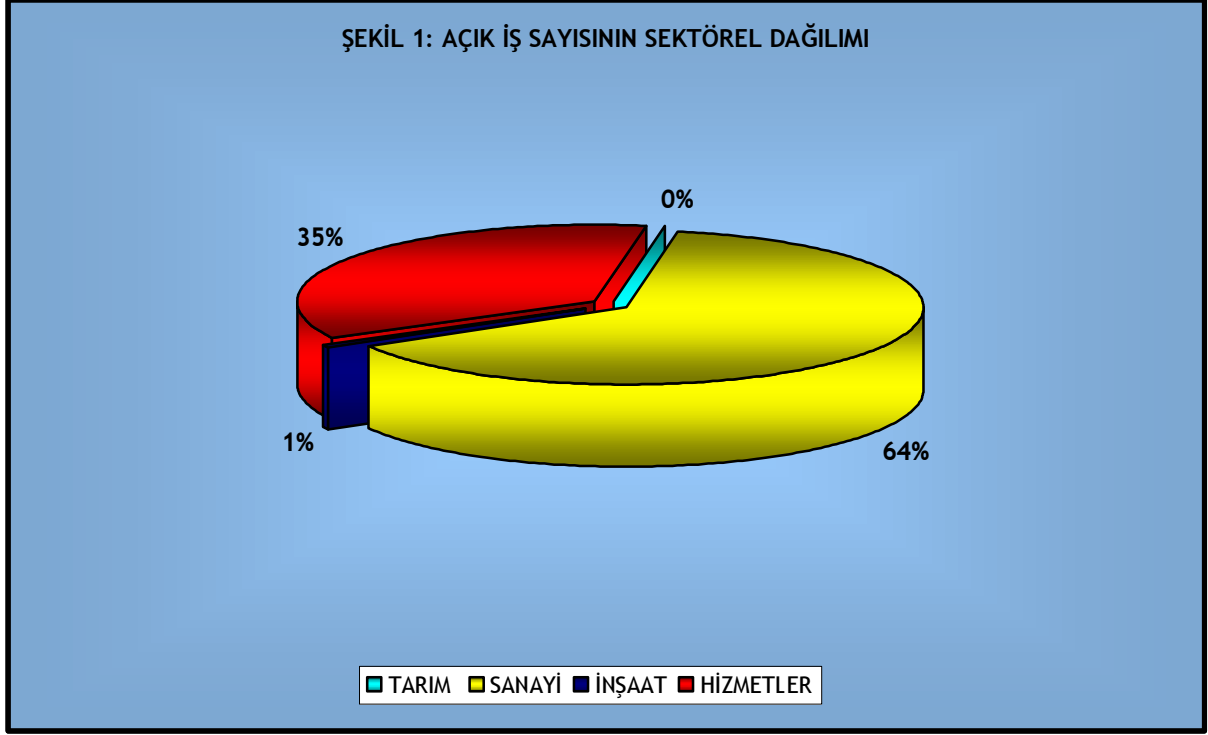
Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir. İlk sırada Beden İşçisi(Genel) yer almaktadır. Beden İşçisi(Genel) hem erkeklerin hem de kadınların en çok çalıştığı meslektir.

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Mobilya Döşemecisi	71
Hemşire (Genel)	60
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	34
Sağlık Memuru	33
Acil Tıp Teknisyeni	15
Makineci (Dikiş)	15
Beden İşçisi (Genel)	14
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	12
Piştirici Konserveli (Hazır Çorba)	12
Metal Levha İşçisi (Genel)	10
Mobilya İmalatçısı	10
Garson (Servis Elemanı)	9
Aşçı	8
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	8
Fıtil Makinesi Operatörü	8
Diğer Mobilya İşçileri	7
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	7
Makine Teknikeri	7
Torna Tezgahı Ayarçısı-Operatörü (Metal İşçiliği)	7
Eczacı	6
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	6
Cam Pres Makinesi Operatörü	5
CNC Tezgah Operatörü	5
Diğer Döşemeciler ve İlgili İşçiler	5
Dökümcü (Metal)	5
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	5
Forklift Operatörü	5
Hayvan Yetiştiriciliği Ve Sağlığı Teknikeri	5
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	5
Kimya Teknisyeni (Genel)	5
Labaratuvar Teknisyeni	5
Radyoloji Teknisyeni (Radyodiagnostik)	5
Aşçı Yardımcısı	4
Dizgici	4
Halı Dokuyucu (Otomatik Tezgah)	4
Kasap	4
Metal Pres Operatörü	4
Diğer	66
TOPLAM	510

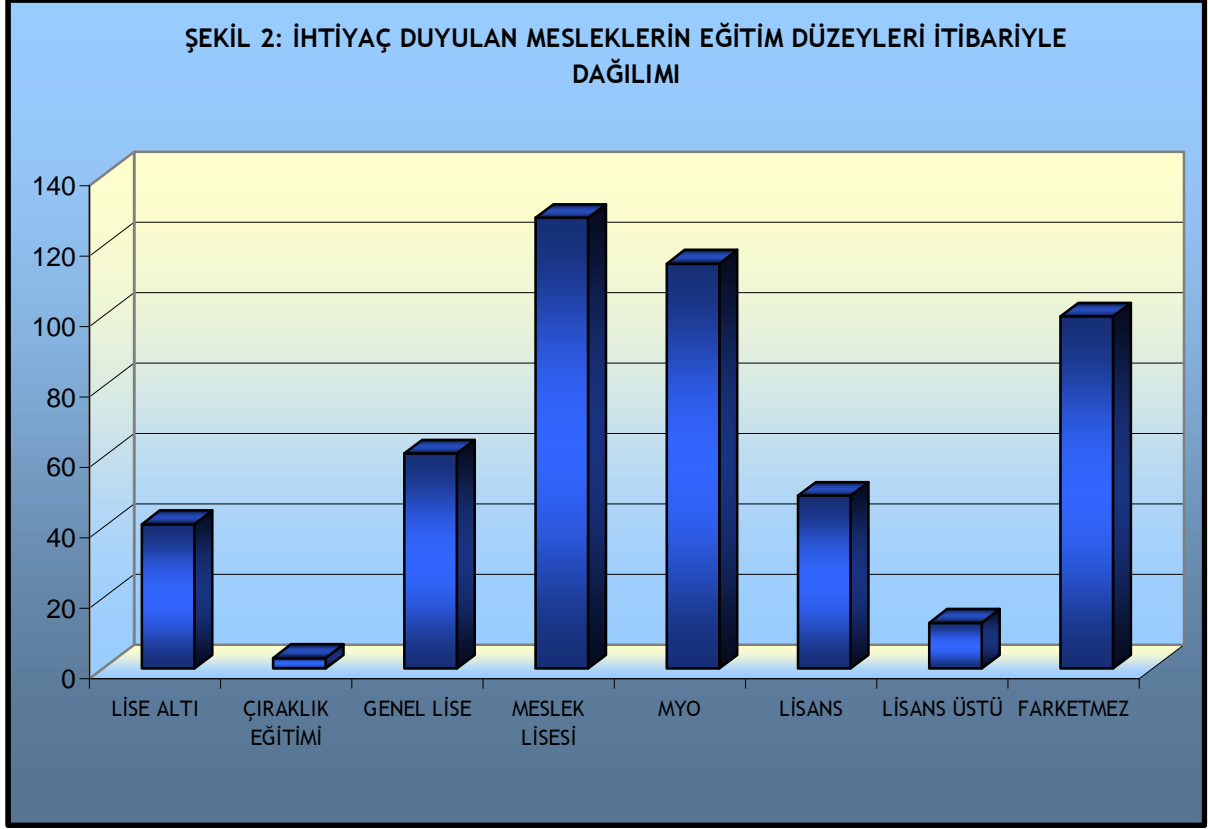
Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Tablodaki 'Diğer' ibaresi, tablo boyutuna sığmayan sayı itibariyle az olan 41 mesleği ifade etmektedir.

Açık işlerin % 13,9'u Mobilya Döşemecisidir. Ayrıca Sağlık sektörüne yönelik mesleklere olan talep dikkat çekmektedir.

Açık işlerin % 64'ü Sanayi sektöründe, % 35'i Hizmetler sektöründe, % 1'i ise İnşaat sektöründedir. Anketin Ekim ayında yapılmasından dolayı Tarım sektöründe açık iş talebi yoktur.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok meslek lisesi ve meslek yüksek okulu mezunlarının tercih edildiği görülmektedir. İmalat sektöründe çalışabilecek mesleklerin açık işler içerisinde ağırlıkta olmasının buna neden olduğu düşünülebilir.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işler için, eğitim durumu seçeneği genellikle farketmez olarak işaretlenmiştir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	70
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	60
Mobilya Döşemecisi	45
Mekanik Bakım-Onarımcı	29
Hemşire (Genel)	28
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	21
Diğer Mobilya İşçileri	20
Fitil Makinesi Operatörü	20
Kap Doldurma Makinesi Operatörü	20
Garson (Servis Elemanı)	19
Toz ilaç İmal İşçisi	18
Makineci (Dikiş)	15
Metal Pres Operatörü	14
Forklift Operatörü	13
Aşçı Yardımcısı	12
Bobin Sarıcı (Mensucat)	10
Dökümcü (Metal)	10
Hemşire (Eğitim)	10
İplik Temizleme İşçisi	10
Diğer Terziler Elbise İmalat İşçileri, Dikişçiler, Döşemeciler ve İlgili İş.	9
Ambalajcı (Makine ile)	8
Aşçı	8
Beden İşçisi (Genel)	8
Metal Levha İşçisi (Genel)	8
Metal Mamuller Montaj İşçisi	7
Endüstri Mühendisi (Genel)	6
Oksi-Gaz Kaynakçısı	6
Acil Tıp Teknisyeni	5
Ağaç İşleyen Tezgah Ayarcısı (Genel)	5
Bobin Kırıcı (İplik)	5
Büro Memuru (Sevk ve Tesellüm)	5
CNC Tezgah Operatörü	5
Diğer Erkek Terzileri Kadın Terzileri ve Giyecek Dikicileri	5
Diğer Mobilyacılar ve İlgili İşçiler	5
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	5
Makine Montajcısı (Genel)	5
Mobilya İmalatçısı	5
Örtülü Elektrot Ark Kaynakçısı	5
Pastacı	5
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	5

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI KAYSERİ İLİ SONUÇ RAPORU

Plastik Kalıp Makinesi Operatörü (Presle)	5
Sağlık Memuru	5
Satış Yönetimi Ve Meslek Elemanı	5
Tekstil Teknikeri	5
Torna Tezgahı Ayaracı-Operatörü (Metal İşçiliği)	5
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	5
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	4
Bayan Terzisi	4
Dizgici	4
Elektrik Teknisyeni (Genel)	4
Kasap	4
Metal Bükme Tezgahı Operatörü	4
Metal İşleme Tezgahı Operatörü (Genel)	4
Serigraf	4
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	3
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	3
Gaz Altı Kaynakçısı	3
Labaratuvar Teknisyeni	3
Makina Teknikeri	3
Pazarlamacı	3
Bilgisayar Operatörü	2
Bilgisayar Programcısı	2
Cam Eşya Taşlama Makinesi Operatörü	2
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	2
Diğer Öğretmenler	2
Diğer Personel ve Meslek Uzmanları	2
Dokuma Makineleri Bakım-Onarımcısı	2
Elektrik Teknikeri	2
Elektrikçi (Genel)	2
Fizyoterapist	2
Hamurkar	2
Kalite Kontrolcü	2
Makine Mühendisi (Motor ve Makine) (Deniz Hariç)	2
Muhasebeci (Genel) (Defter Tutan)	2
Oto Bakım-Onarımcısı	2
Diğer	18
TOPLAM	697

Tablodaki ‘Diğer’ ibaresi, tablo boyutuna sığmayan sayı itibariyle az olan 15 mesleği ifade etmektedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Tekstil ve Mobilya sektörlerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler İplikçi ve Dokumacıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 18,6’sı bu mesleklerdedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER

MESLEKLER	SAYI
Mobilya Üst Yüzey İşlemcisi	110
Mobilya Döşemecisi	91
Mobilya İmalatçısı	73
Beden İşçisi (Temizlik)	40
Beden İşçisi (Genel)	39
Makine Montajcısı (Genel)	30
Makineci (Dikiş)	30
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	23
Pazarlamacı	22
Ağaç İşleyen Tezgah Ayarçısı (Genel)	20
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	19
Garson (Servis Elemanı)	15
Şekillendirme Makinesi Operatörü (Metal)	15
Vater Makinası Operatörü	15
Diğer Mobilya İşçileri	10
İthalat-İhracat Meslek Elemanı	10
Yufkacı	10
CNC Tezgah Operatörü	9
Makina Teknikeri	9
Kalite Kontrolcü	7
Metal Mamuller Montaj İşçisi	7
Sağlık Memuru	7
Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü	6
Depo Hamalı	6
Makine Mühendisi (Genel)	6
Aşçı Yardımcısı	5
Cam Pres Makinesi Operatörü	5
Eczacı	5
Güvenlik Görevlisi	5
Hemşire (Genel)	5
Serigraf	5
Tekstil Mühendisi	5
Torna Tezgahı Ayarçısı-Operatörü (Metal İşçiliği)	5
Yatak İmalat İşçisi	5
Yönetici (Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri)	5
Bilgi İşlem Destek Uzmanı	4
Dokuma Makineleri Bakım-Onarımcısı	4
Elektrik Teknisyeni (Genel)	4
Halı Dokuyucu (Otomatik Tezgah)	4
Tarak İşçisi	4
Diğer	28
TOPLAM	727

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

Tablodaki 'Diğer' ibaresi, tablo boyutuna sığmayan sayı itibariyle az olan 15 mesleği ifade etmektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Mobilya İmalatına yöneliktir. İstihdamında en çok artış beklenen ilk üç meslek Mobilya Üst Yüzey İşlemcisi, Mobilya Döşemecisi ve Mobilya İmalatçısıdır. Bu meslekler beklenen istihdam artışının % 37,6'sını oluşturmaktadır.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	-1
Kasap	-1
Muhasebeci (Genel) (Defter Tutan)	-2
Şoför (Yük Tasıma)	-4
Makine Teknisyeni (Genel)	-7
Acil Tıp Teknisyeni	-10
Diğer Sondajcılar ve ilgili işçiler	-10
Filtreleme Ve Dolum İşçisi (Boya)	-10
Ezme Makinesi Operatörü (Kimyasal Maddeler)	-13
TOPLAM	-58

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında en çok azalış beklenen meslek Ezme Makinesi Operatörü'dür. Yine Acil Tıp Teknisyeni, Diğer Sondajcılar ve İlgili İşçiler ile Filtreleme ve Dolum İşçisi(Boya) mesleklerinde önemli miktarda istihdam azalması beklenmektedir.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM

SEKTÖR	SAYI
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	318
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	96
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	68
Ağaç ürünleri imalatı	50
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	40
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	35
Toptan ve perakende ticaret	25
Oteller ve lokantalar	24
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	12
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	10
Kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	5
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	5
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	-5
İnşaat	-14
TOPLAM	669

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Başka yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar ile Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı olduğu görülmektedir. İnşaat ile Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı sektörlerinde ise, istihdam azalışı beklenmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 669 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 1,2 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 58'i Sanayi sektöründe, % 9'u İnşaat sektöründe, % 33'ü Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 89'u erkek iken, % 11'i kadındır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçisi(Genel)**"dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 1,2 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **510 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerin % 13,9'u Mobilya Döşemecisidir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde imalat sektörünün ağırlığı görülmektedir. En çok temininde güçlük çekilen meslekler İplikçi ve Dokumacıdır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 18,6'sı İplikçi ve Dokumacıdır.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Mobilya İmalatına yöneliktir. İstihdamında en çok artış beklenen ilk üç meslek Mobilya Üst Yüzey İşlemcisi, Mobilya Döşemecisi ve Mobilya İmalatçısıdır. Bu meslekler beklenen istihdam artışının % **37,6'sını** oluşturmaktadır.

İstihdamında en çok azalış beklenen meslek Ezme Makinesi Operatörü'dür. Yine Acil Tıp Teknisyeni, Diğer Sondajcılar ve İlgili İşçiler ile Filtreleme ve Dolum İşçisi(Boya) mesleklerinde önemli miktarda istihdam azalması beklenmektedir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar ile Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektörlerinde beklenmektedir. İnşaat ile Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı sektörlerinde ise, istihdam azalışı beklenmektedir.

Yukarıdaki sonuçlardan da anlaşılacağı üzere işgücü piyasası içerisinde Mobilya İmalatı ve Tekstil sektörlerinin payı ve önemi büyüktür. İşgücü ihtiyacının büyük bir bölümünü bu sektörler oluşturmaktadır. Bu sektörlerdeki hareketlilik gözlem altına alınmalı, ihtiyaçları anında tespit edilip karşılanmalıdır.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.